

Vesti iz Jugoslavije

(Izvirna poročila iz Jugoslavije)

PRAVILO OTROCI O KRIZI

Kakih je tamošnji učitelj vprašanje: Kdaj bo kriza? Solari so vsaki odgovorili in odgovori so zanimivi. Naj jih naštet:

Na svetu bo dobro takrat, ko bodo države prijateljice drug druge in kadar bo vladar. Takrat bo kriza in se bo izvažal les in druge države. Na svet bo dobro takrat, kadar bo pošteno dobro, kadar bo pošteno dobro. Dokler ne bo na svetu dobro. — Skrabec

Na svetu bo dobro takrat, ko bodo krize in bodo vsi živeli ter se ne bodo krize, kakor so krize. Kar mora biti, je vse drago, kar je na prodaj, je pa — Pirman Lojze.

Vprašanje je tako težko, vendar pa si mislimo, da bo dobro takrat, kadar bodo vsi med seboj prijatelji, kadar bodo imeli zemljo enako in kadar bodo toliko, da bodo lahko živeli in lahko plačali. Vendar to mnenje ne bo zlejšalo. Kriza, ki sedaj vladuje na svetu, se ne odpravi — Znidaršič Jože.

Ljudje pravijo, da bo na svetu dobro takrat, kadar bo to, da bodo lahko plačali. — Vesel Jože.

Na svetu bo dobro takrat, kadar bodo vsi ljudje dobri in v drug drugemu pomagali. Dandanes je mnogo ljudi, ki nimajo kaj delati, ljudje pa imajo denarja, da ne vedo, kam ga porabiti. Ko bi bili pametnejši, razdelili med reveže in bi ne bilo toliko — Baraga Marija.

Na svetu bo dobro takrat, kadar bodo vsi ljudje med seboj dobri, ne bo več vojsk in. Kadar bo konec krize, bodo zemljo razdelili, da vsi enako zemljo in prideli, takrat bo dobro. — Anzelj Franc.

Na svetu bo dobro takrat, kadar bodo vsi ljudje dobri, ne bo več vojsk in. Kadar bo konec krize, bodo zemljo razdelili, da vsi enako zemljo in prideli, takrat bo dobro. — Anzelj Franc.

Na svetu bo dobro takrat, kadar bodo vsi ljudje dobri, ne bo več vojsk in. Kadar bo konec krize, bodo zemljo razdelili, da vsi enako zemljo in prideli, takrat bo dobro. — Anzelj Franc.

Na svetu bo dobro takrat, kadar bodo vsi ljudje dobri, ne bo več vojsk in. Kadar bo konec krize, bodo zemljo razdelili, da vsi enako zemljo in prideli, takrat bo dobro. — Anzelj Franc.

Na svetu bo dobro takrat, kadar bodo vsi ljudje dobri, ne bo več vojsk in. Kadar bo konec krize, bodo zemljo razdelili, da vsi enako zemljo in prideli, takrat bo dobro. — Anzelj Franc.

drugem. Ta mladina ne veruje več v hudobne zmaje, veruje pa v resničnost na svetu. Ta resničnost in ti nepravilni zmaji so po njenem mnenju: kriza, davki, vojne, hudobnost bogatih, neenakost zemljiških posestnikov. Mladina bi rada odpravila slogo med ljudmi, rada bi odpravila krizo, rada bi spravila ljudi v slogi med seboj, ker bi se s tem odkrižali bratomornih vojn. Zemljo je treba enako razdeliti, ta "boljševiški" stavek beremo celo dvakrat, trikrat v teh odgovorih! V odgovorih beremo tudi o tem, da je dandanes najhujše kmetu, delavcu in obrtniku, da so kmečki produkti poceni, kar pa mora kupiti kmet, je vse drago.

Mladina, ki tako stvarno gleda v svet in njega pojave, taka mladina je pač prezrela, da bi jo še pitali s pravljicami ter lažmi. To bi moral biti nauk, ki naj bi si ga pridobili iz teh odgovorov vsi tako imenovani mladinski pisatelji pri nas, če hočejo veljati za zrelejše od mladine same.

Izvršil umor ter povzročil smrt no nesrečo

V Trbojah pri Kranju je imela strelska družina v nedeljo 19. avgusta veselico, katere so se udeležili tudi mnogi fantje in moške iz okolice. Udeleženci veselice so se oglašali tudi v raznih gostilnah. V gostilno pri Kocijanu je prišel tudi sosed, posestnik Franc Oselj. Pred dnevi je prodal svojo hišo in je dobil zanjo baje precej denarja. Prisedel je k mizi prebačevskih fantov in mož in kopal denar ter pridno plačeval in pil. Okrog 9. zvečer je povabil Janeza Knifca, 26 letnega fanta iz Prebačevega, in Janka Pravsta k sebi na dom, češ, da ima pečenko in bobo. Ta dva sta res šla z njima. Vsi trije so bili vinjeni in dolgo so morali odpirati vrata v hišo. Potem je res Oselj ponudil bobo in pečenko. Pravst je vzel dva bobo ter odšel, sesti ni maral. Knifc pa je povabilo sprejel ter sedel k Oslju na klop za mizo. Začel je siliti vanj, naj mu da 20 Din, češ, da mu je to še dolžan. Oselj je dejal, da laže, začela sta se prepirati. Knifc je stopil po dolg kuhinjski nož ter grozil Oslju. Ko mu ta ni hotel dati denar, ga je Knifc zabodel. Sunil je nož v levo stran prsi do ročaja, da je Oselj samo še nekaj vzklknil, nato pa se je naslonil na mizo in izkrmavel. Knifc mu je pobral iz žepa ves denar — bilo je samo nekaj okrog 300 Din — ter s tem denarjem pobegnil nazaj v gostilno, kjer je dajal za pijačo ter plesal s svojim dekletom pozno v noč. Oselj je med tem izkrmavel ter se zgrudil s klopi na tla. Ob njegovi desnici so obležale vilice, na njih bob.

Okrog polnoči je Knifc na izposojenem kolesu odpeljal svoje dekle v Smlednik, ko pa se je vračal, je v temi zadel ob drugega kolesarja ter ga podrl na tla. Bil je to Janez Rozman iz Hraš pri Smledniku. Obležal je s hudimi poškodbami in prijatelj Knifc ga je odpeljal domov v Hraše. Od tam so Roz-

mana prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer je hudim no-tranjim poškodbam podlegel.

Za umor Oslja pa so Trbojčani zvedeli šele naslednji dan. Ko Oslja jutraj dolgo ni bilo iz hiše, sta stopili dve sosedi v hišo ter našli Oslja mrtvega na tleh. Iz prs mu je štel ročaj dolgega kuhinjskega noža. Orožniki so poizvedovali ter takoj osumili Knifca, ki so ga zalotili v Hrašah, kjer je spel na polju. Umor je priznal, priznal pa tudi, da je podrl Rozmana ter mu povzročil smrtne poškodbe. Knifca so prepeljali v ljubljanske zapore.

Vreme dela škodo kmetom. — Kakih 14 dni že je vreme za kmetovalce zelo slabo. Začelo je deževati ter že ves čas pomalem dežuje. Zvedri se za dan, dva, nato pa spet nalivi. Kakor je bilo doslej vreme vse leto ugodno za kmetovalce ter je žito in sadje dobro obrodko, v kolikor niso bili posamezni kraji prizadeti od neviht s točo, tako grozi zdaj deževno vreme uničiti mnoge prideleke. Na trti se je pojavila peronospora, krompir bo gnil in kobule na hmelju rjave. Vremenske katastrofe so povzročile že pomladi in poleti veliko škodo. V Sloveniji znaša ta škoda nad 43 milijonov Din. Najhujše prizadeti so kraji v celjski okolici (povodenj), potem krški okraj (voda, toča), v Halozah (toča pobila trse), črnomaljski okraj, novomeški. Zadnje dni spet močno dežuje in nekatere dolenske vasi so doživele pred tremi dnevi hud orkan s nalivom. Tako se je vilo iz oblačkov, da je voda tekla v hiše. Krompir se bo gotovo podražil, ker bo zaradi velike mokrote kmalu segnil.

Vlom v višnjegorsko davkarjo. — V noči na 22. avgusta so neznan vlomilec vdrl v prostoro davkarje v Višnji gori. Iztrgali so iz okna železno mrežo, splezali skozenj v davkarijsko pisarno ter tu po mizah in miznicah pobrali skupaj kakih 200 Din, last uradnikov. Potem so skušali vlomiti v sosedno manjšo sobo, kjer stoji železna blagajna. Napravili so v vrata veliko luknjo ter splezali skozenjo v sobo ter strokovnjaško navrtali železno blagajno. Prišli pa so le do predala s kolki in tovornimi listi, potem pa jih je najbrže preplašil kak šum ter so pobegnili v noč. Bilo jih je gotovo več. Za zdaj vlomilec še niso izsledili. Vlom v podeželske državne urade, zlasti v občinske pisarne in davkarje, se zadnje čase stalno vrstijo.

Še ena nesreča. — Industrijec Birola je za svoje apnenice v Kresnicah sprejel v službo dalj časa brezposelnega 25 letnega delavca Franceta Pirca iz Kresnic. Nastopil je službo 23. avgusta ter z drugimi delavci nakladal apno na vagon. Ko so vagon hoteli priključiti drugim vagonom, je Pirc padel na tračnico tako, da je imel glavo med tračnicami, noge pa na tračnici. Drugi delavci so potiskali vagon, ki pa se je nenadoma ustavil. Zagledali so pod kolesom Pirca, ki mu je kolo stlačilo levo nogo ter precej poškodovalo tudi desno. Naglo je bil Pirc prepeljan v ljubljansko bolnišnico, kjer so mu levo nogo odrezali. Nesreča je zadela Pirca dve uri po tistem, ko je po daljši brezposelnosti spet dobil delo in ga nastopil.

Jez na reki Mississippi pri Rock Islandu, Ill., ki je stal sedem milijonov dolarjev.

Zdravstveni nasveti ob začetku šolskega leta

Otroci so se povrnili v šolo. Nekateri po prvikat. Njihovi starši bodo slišali o raznih zahtevah šolskih in zdravstvenih oblasti, in izmed prvih bo takozvani "Schick test." Radi tega je potrebno, da starši o tem nekaj vedo, tako da se bodo znali ravnati.

Schickov test je način, s pomočjo katerega zdravniki morejo ugotoviti, da li je kaka oseba podvržena nevarnosti infekcije od difterije (davece). Pod kožo otroka oziroma odrasle osebe vbrizga se nekoliko kapljic posebno prepariranega difterijskega toksina (strup). Po tej injekciji zdravnik pazi na dotično točko kože, kjer je bila injekcija napravljena. Ako se na tem mestu ne pokaže nikak rdeč ali lišaj, tedaj se taka oseba smatra kot "imun", t. j. da ne more biti okužena od difterije.

Ako se pa lišaji pokažejo, pomenja, da dotična oseba more oboleti na difteriji. V takem slučaju je dolžnost staršev, da preprečijo možnost difterije s tem, da dovolijo cepljenje z nekaterimi serumi, ki so se izkazali jako uspešni pri lečenju difterije. Serum se nazivlje Toxin-Antitoxin. Cilj cepljenja s tem serumom je imunizacija od difterije, kar pomenja, da dotični otrok je očuvan od nevarnosti, da bi dobil difterijo. Potrebne so tri injekcije v razdobju enega tedna med vsako. Te injekcije so popolnoma neškodljive, niti ne povzročajo nikake rane, le drobno brazgotino ko v slučaju cepljenja koz. Vsak otrok, ki je več let star, bi se moral podvreči Schickovemu testu. Otroci v starosti čez deset let so manj podvrženi tej bolezni. Pri odraslih pa je jako redka. Sigurni pa so le oni, pri katerih je Schickov test pokazal naravno imunizacijo, oziroma oni, ki so bili imunizirani s Toxin-Antitoxinom. V 95 odstotkih slučajev traja imunizacija vsled cepljenja mnogo let, celo za celo življenje.

Difterija je nalezljiva bolezen, ki nastaja vsled vpliva nekih klic ali bakterij. Ako klica najde primerne okolščine za razvoj, povzroča vnetje grla odnosno tonsilov. Ako nastane najmanjša sumnja o prisotnosti difterije, pokličite zdravnika takoj brez najmanjše zamude. Ako je grlo vneto ali so tonsili obloženi z belimi pikami, je sumnja difterije opravičena. Nikar naj se ne čaka na razvoj mrzlice in težko obolenje. Difterija se razvija jako naglo in najmanjša zamuda utegne biti smrtonosna. Zdravnik v takem slučaju vbrizgne pod kožo antitoksin, ki je edini lek proti difteriji.

Kaj je antitoksin? Vse nalezljive bolezni nastajajo vsled neke stanovitve klice ali bakterije, ki izločujejo od sebe nek strup (toksin). Da zdravnik dobi to strup na umetni način, postavljajo klice difterije v posodo in pustijo jih tam nekoliko časa, da se razmnožijo. Potem jih ubijejo s karbolno kislino. Strup, ki ga povzročajo te klice, se nazivlje difterijski toksin. Odporna sila v krvi ustvarja neko snov, protistrup, ki uničuje delovanja toksina. Ta snov ali serum se naziva antitoksin.

Čim je zdravnik ugotovil prisotnost difterije ali vsaj sumniči njeno prisotnost, napravi takoj injekcijo antitoksina. To je jako pametna previdnost, kajti bolezen se naglo razvije in 12 ali 24 ur kasneje bi injekcija mogla biti prekasna. Ker antitoksin nima nikakih škodljivih posledic tudi v slučaju, da pravzaprav ne gre za difterijo, je injekcija priporočljiva. Zdravnik daje dobro dozo antitoksina — mnogo večjo kot v slučaju cepljenja za imunizacijo. Difterija je jako nalezljiva in ako nekdo oboli, so vsi otroci v hiši v nevarnosti. Zato zdravnik ravna pametno, ako napravi preventivno injekcijo na vseh osebah, ki so prišle v dotiko z bolnikom. To se nazivlje imunizacija. V telesu zdravega človeka namreč nastajajo protistrupi, ki preprečijo razvoj klice oziroma bolezni. Ta doza je mnogo manjša, ali zadostuje, da obvaruje druge vsaj za mesec dni.

Difterija se more torej izlečiti in preprečiti. Ona je ena izmed onih bolezni, proti kateri je znanost našla protistrup. Pred odkritjem antitoksina je skoraj polovica bolnikov umrla. Danes le eden izmed osmih podleže bolezni. Pa tudi te smrti so nepotrebne in se nevarnost difterije more povsem odpraviti, ako se pravočasno vbrizgne antitoksin. Ali injekcija se mora napraviti vsaj 24 ur po nastopu bolezni. To pomenja, da je usoda otrok odvisna od tega, da starši takoj pozovejo zdravnika. — FLIS.

Ali ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojemu prijatelju ali sorodniku v domovino? To je edini dar trajne vrednosti, ki ga za mal denar lahko pošljete svojcem v domovino.

Zvezne oblasti aretirale častnike zgorole ladje

Vedno večja evidenca rekordne zanikrnosti vodilnega moštva

New York. — Na odredbo federalnih oblastnikov, ki preiskujejo požarno katastrofo parnika Morro Castle, je bil v torek aretiran George I. Alagna, radio operator na ponesrečeni ladji, ko se je izvedelo, da namerava zapustiti Združene države. Alagna je obdolžen, da je razposlal prvi SOS (klic na pomoč) 45 minut potem, ko je ogenj razsajal na parniku. Aretiranih je bilo še nekaj častnikov in odgovornih uradnikov ladje, ki so hoteli odpotovati, da se izognejo priča-nju.

Nadaljnja federalna preiskava je dognala, da ni bilo nobenega požarnega alarma na parniku in potniki so bili prepričani absolutno sami sebi, da se rešijo kakor se znajo in morejo. Ko so spustili v vodo prvi rešilni čoln, je bilo v njem 32 mornarjev in le — dva potnika. (Staro pravilo je, da potniki morajo iti prvi v rešilne čolne.) Sploh je preiskava odkrila take škandalnosti in kriminalne zanikrnosti, da bo vsa afera predložena federalni veleporoti za obtožbo.

Kapitan Warms vztraja, da je bil ogenj podtaknjen po sabotažnikih, dasi — kakor sam priznava — nima za to nobenega dokaza; on sodi le po tem, ker so se plameni hitro širili.

Zdaj je ugotovljeno, da je na ladji zgorole oziroma utonilo v morju 137 oseb; od teh je bilo 93 potnikov in 44 mornarjev.

Obravnave proti sovražnikom nacijev

Berlin. — Davno naznanjene obravnave proti voditeljem socialistične delavske stranke (Socialistische Arbeiterpartei) so se pričele pred nacijskim tribunalom. Med obtoženci, ki so obtoženi veleizdajstva, so taki pogumni antinacijanski boritelji kot Klaus Zwelling, Max Koehler, Karl Baier in Edith Baumann in prete jim težke kazni. Aretirani so bili v poletju l. 1933 na obtožbo prevarnih aktivnosti. Tajna policija jih je trpila čila na vse mogoče načine in znaki tega trpljenja se jim poznajo, dasi jim niso mogli atretiti bojevnega duha.

Obravnave se vrše za zaprtimi vrati, da svet ne bi zvedel o barbarizmu Hitlerjevih sodišč.

Profiti municijske firme

Wilmington, Del. — E. I. Du Pont de Nemours Co., ki izdeluje municijo, prvi v svojem poročilu, da so se njeni profiti zvišali za 80 odstotkov v zadnjih šestih mesecih v primeri z isto dobo prejšnjega leta.

Obiralec jagod zastavkal

Boston, Mass. — V okrožju Cape Code je zastavkalo okrog 1500 obirancev jagod, ki zahtevajo zvišanje plač za 50% in garantirano delo skozi sezono. Stavkarji piketirajo vse ceste.

Čikaška razstava: Gledališče na prostem z 10.000 sedeži.

Emile Zola:

GERMINAL

POSLOVENIL ALFONZ GSPAN

Umolknil je, toda njegova roka, venomer izprožena v prazno, je kazala na sovražnika, tja, neznano kam, od enega do drugega konca zemlje. Zdaj je bil hrup množice tako močan, da so ga slišali montauski meščanje in se ozirali proti Vandame-u, bali so se, ker so mislili, da se je ondi strašno sesula zemlja. Nočne ptice so vzletele nad gozdom proti jasnemu nebu.

Stefan je hotel takoj zaključiti.

— Tovariši, kako ste sklenili? ... Ali hočete nadaljevati stavko?

— Da, Da! so rjoveji glasovi.

— In kaj boste ukrenili? ... Naš poraz je gotov, če pojdejo izdajalci jutri v jamo.

— Smrt izdajalcem!

— Sklenili ste torej, da jih je treba spomniti dolžnosti, prisage ... Tole bi mogli narediti: priti v jame, odvesti izdajalce s seboj in pokazati družbi, da smo vsi složni in da rajši poginemo, kakor bi se podali.

Medtem ko je Stefan govoril, je iskal z očmi Katarino med temi bledimi glavami, ki so grmele pred njim. Gotovo je ni bilo vmes. A zmerom je videl Chavala, ki se je po sili smehljajal in skomigal z rameni; tako ga je morila ljubosumnost, da bi se prodal za trohico te popularnosti.

— In če so med nami ogleduhi, tovariši, je nadaljeval Stefan, naj se pazijo, poznamo jih. ... Da, vidim premogarje iz Vandame-a, ki niso zapustili jam ...

— Ali misliš s tem mene? je vprašal izvalno Chaval.

— Tebe in še druge ... A ker si se že oglašil, bi moral vedeti, da tisti, ki jedo, nimajo nič opraviti med onimi, ki stradajo. Ti delaš v Jean-Bartu ...

Porogljiv glas je segel vmes:

— Oh, ta, pa dela? ... Zeno ima, ki dela zanj.

Chavalu je bušila kri v obraz, klet je.

— Pri moji duši! Ali je prepovedano delati?

— Je! je zavpil Stefan, kadar se tovariši ubijajo z revščino za blaginjo vseh, je prepovedano postavljati se sebično in hinavsko na gospodarjevo stran. Če bi vsi stavkali, bi bili že davno mi gospodarji ... Ali je bilo komu treba iti v Vandame-u v jamo, če Montsou praznuje? Edino prav bi bilo, če bi se delo ustavilo v vsej deželi, tako pri gospodu Deneulinu, kakor tukaj ... Ali razumeš? Samo v Jean-Bartskih rovih so izdajalci, vi vsi ste izdajalci!

Okrog Chavala je jela množica groziti, dvigale so se pesti in se čuli glasovi: Smrt! Smrt! Chaval je prebledel. Bil je ves divji, a da bi prekoslil Stefana, mu je prišlo nekaj na misel.

— Poslušajte me vendar! Pridite jutri v Jean-Bart, pa boste videli, ali delam ... Vaši smo, poslan sem, da vam to povem. Pogasiti se morajo ognji in treba je, da začno tudi strojniki stavkati. Kar naj se ustavijo črpalke, da bo voda zalile rove in bo šlo vse k vragu!

Zdaj so mu vsi divje ploskali, celo Stefana je s tem posekal. Govorniki so se vrstili drug za drugim na panju, mahali so z rokami sredi hrupa in predlagali okrutne reči. Kakor da jih je popadla verska blaznost, nestrpnost verske sekte, ki se je bila že naveličala verovati v nepričekan čudež, pa je naposled sklenila, da ga izlove.

Te glave, ki jih je lakota izpraznila, te oči, ki so se delale pred njimi rdeče koprene, so sanjale o požigih, o krvi sredi slave in oboževanja, iz katerih se dviga vesoljna blaginja. Mirna mesečina je obevala to valovanje, globoka hosta je obdajala s svojo veliko tišino ta klic na pokolj. Le zmrazli mahovi so pokali pod petami; a bukke, moleče kvišku v svoji moči in razpletajoče fine vejice, ki so se črno risale na belem nebesu, niso ne videle ne slišale teh

siromašnih bitij, ki so se jim premikala ob vnožjih.

Nastala je gneča. Mahujka se je znašla poleg Maheuja, on in ona sta bila kakor ob pamet; razpaljena oba od ogorčenja, ki se je počasi kuhalo v njima že mesece, sta pritrjevala Levaque-u, ki je prekašal samega sebe in zahteval glave inženirjev. Pierron je bil izginil. Bonnemort in Mouque sta govorila hkratu zmedeno in divje, da ju ni bilo razumeti. Za šalo je Caharija zahteval, naj se porušijo cerkve, medtem ko je Mouquet, držeč v roki palico, udrihal po zemlji samo zato, da je bil trušče hujši. Zenske so besnele: Levaque-ovka, z rokami v bok, se je sporekla s Filomeno, ki ji je očitala, da se je prej smejala; Mouquetka je govorila, da je treba žandarje nekam breniti in spraviti s pota; Ožganka, ki je pravkar sklofotala Lidijo, ker jo je dobila brez košare in brez salate, je še zmerom udrihala v praznino po vseh gospodarjih, ki bi jih hotela dobiti v pest. Za trenotek je Jeanlinu zaprlo sapo, ker je Bebert slišal od nekega vlačnika, da jih je gospa Rassenourjeva videla, ko so izmaknili Polonijo. Takoj pa, ko je sklenil, da bo skrivaj izpustil zajko pred vrati gostilne "Pri dobri kaplji", je rjovel še glasneje, odprl svoj novi nož in mahal z njim, ves blazen, ko se je ostrina lesketala.

— Tovariši! Tovariši! je ponavljal Stefan, izčrpan in ohripel, da bi za trenotek izzval tišino za dokončno odločitev.

Slednjič so ga poslušali.

— Tovariši, jutri zjutraj v Jean-Bart! Ali soglašate?

— Soglašamo! Soglašamo! V Jean-Bart! Smrt izdajalcem!

Vihar teh treh tisočev glasov je zadonel do nebesa in ugasnil v čisti jasnini mesečine.

PETI DEL

I

Ob štirih je luna zašla in noč je bila zelo temna. Pri Deneulinovih je še vse spalo, vrata in okna so bila zaprta in stara opečna hiša je bila tiha in mrka na koncu prostranega, zanemarjenega vrta, ki jo je ločil od rudnika Jean-Barta. Onstran hiše je vodila zapuščena cesta v Vandame, velik trg, skrit za gozdom, kake tri kilometre oddaljen odtod.

Deneulin, ki je včeraj precejšen del dneva prebil v jami in bil utrujen, je okrenil nos proti zidu in smrčal. Medtem se mu je sanjalo, da ga kličejo. Slednjič se je zbudil, zaslišal res neki glas in začel brž odpirati okno. Eden izmed njegovih paznikov je stal na vrhu.

— Kaj pa je, je vprašal.

— Gospod, punt! Polovica delavcev noče iti delat in brani drugim, da bi se spustili v jamo.

Ni ga prav razumel, glava mu je bila od spanca težka in brenčalo mu je po njej, a od hudega mraza je bil ves trd, kakor bi stal pod ledeno prho.

— Prisilite jih, da pojdejo v jamo, hudiča vendar! je jecljal.

— Že eno uro traja to, je nadaljeval paznik. Zdaj smo se domislili, da bi vas šli poklicati. Samo vi jih boste mogoče spametovali.

— Že prav, pa pridem.

Hitro se je oblekel; bil je popolnoma bister in zelo vznemirjen. Utegnili bi mu izropati hišo, pa se ni zgenila ne kuharica ne sluga. Pač pa so na drugem koncu hodnika zašušljali vznemirjeni glasovi; in ko je prišel iz svoje spalnice, je videl, da so se odprla vrata dekliške sobe in da sta prišli ven obe hčeri, oblečeni v beli jutrnji halji, a katerima sta se bili brž odeli.

— Oče, kaj pa je?

Starejša, Luchja je štela že dvajset let, bila je velika, kostanjevih las in bujne rasti; a Jeanne, mlajša, ki je imela komaj osemnajst let, je bila manjša, zlatolaska in ljubko prikupna.

(Dalje prihodnjič.)

vili noter, otroke in vse, da ne bodo nič prikrajšani pri komediji.

Prvič so takole prišli vsi skupaj iz šume proti belcem v mesto. Dolgo časa so morali skupaj rabotati, da so nabrali ves ta kavčuk. Potakem jih je uspeh seveda vse zanimal. Dolgo, dolgo traja, preden se navedi kavčukov pilpoh v kupice, ki jih pritrldijo na drevesna debela. Včasih so v dveh mesecih ne nacurila niti poln kozareček.

Po končanem tehtanju je naš "praskač" potegnil očeta, vsega zaslepljenega, za svojo lavo (pudelj), mu s svinčnikom naredil račun in mu potlej stianil v dlan nekoliko srebrnikov. Nato pa mu je rekel: "Pojdi! To je tvoj račun! ..."

Vsi beli prijateljski so se vili od smeha, tako dobro je opravil svojo kupčijo. Črnogelj pa je stal v zadregi pred lavo s svojo oranžasto obvezo okoli spola.

"Ti ne poznaš denarja? Torej še hostni mož?" ga pokliče, da ga prebudi, eden izmed naših pomočnikov, precej iznojen in gotovo navajen takih odločnih pogajanj. "Ti ne govoriš francoski? kaj? ti še gorila, a? Kako ti govoriti? Kukus? Mahija? Ti prase! Hostnik! Čisto še prasec!"

Toda divjak je stal še zmerom pred nami in stiskal srebrnike v roki. Pobral bi bil šila in kopita, da si je upal, pa si ni.

"Ti kaj kupiti za denar?" se je o pravem času vstulil praskač. "Tako neume riti pa res že nisem videl precej dolgo," je blagovoljno pripomnil. "Od daleč je moral priti ta ščapin! Kaj pa bi rad? Daj mi no svoje bece!"

Ukazljivo mu je vzel denar in na mesto srebrnikov mu je zmečkal v dlan velik prav zelen robec, ki ga je bil spretno pobral iz nekega predala v poslovni.

Očka zamorec se je še obotavljal, ali naj odide s to ruto. Praskač je tedaj še bolje ukrenil. Vsekakor je vedel za vse zvijače osvajaške trgovine. Enemu izmed čisto majhnih otročičev je pomahal z velikim kosom zelenega etamina pred očmi, češ: "Ali se ti ne zdi lep, kaj deš, ti gnida? Ali si že kedaj videlo take robe, ti srček, ali si jih, ti mrcinica, ti štrukeljček?" In okoli vrata mu ga je oblastno zavezal, češ, da bo oblečen.

Divja družina je zdaj ogledovala frkolinčka, okrašenega s tem velikim kosom iz zelene bombaževine ... Zdaj se ni dalo nič več napraviti, saj je robec pravkar prišel v rodbino. Samo privoliti je bilo še treba, ga vzeti ter oditi.

Vsi so se torej pričeli polagoma odmikati, prekoračili so prag in v trenutku, ko se je oče kot poslednji okrenil, da bi še nekaj znil, ga je izpodbodel najbolj prefrigan pomočnik, ki je bil obut, s tem, da mu prismolil krepko brco v zadnjo plat.

Vsa družinica se je molče zopet zbrala onkraj Faidherbe-ovega privoza pod magnolijo in gledala, kako končujemo svoj aperitiv. Človek bi bil dejal, da skušajo razumeti, kaj se jim je pripetilo.

"Korokovnik" nas je gostil. Navijal nam je celo svoj gramofon. V njegovi kramariji si dobil vsega zlomka.

Iz romana "Voyage au bout de la nuit." (A. D.)

ZRAČNA ZVEZA NEW YORK-MOSKVA

Pred kratkim smo poročali, da namerava ameriški letalec George Hutchinson uvesti redno zračno tovarno zvezo med New Yorkom preko Londona z Moskvo. Sedaj je sporočil, da so moskovske oblasti njegov načrt že sprejele in čaka samo še na pristanek washingtonske vlade in na dovoljenje angleških oblasti za vmesne postaje v Novem Fundlandu, na Irskem in na Angleškem.

Stroški za prvi polet bodo znašali prilično 5 dol. za unčo, pozneje pa se bodo dali zmanjšati na 75 centov za unčo.

Naročite Mladinski list, najboljši mesečnik za slovensko mladino!

Čikaška razstava: Modeli razstave iz sladkorja

Ptice napovedujejo vreme

Ptičje vremenske napovedi so zanesljivejše od uradnih meteoroloških postaj

Znanost o vremenu je zadnja desetletja gotovo zelo napredovala, ni pa še dosegla popolne gotovosti v svojih napovedih.

Brezzične napovedi zadevajo v splošnem pač vremenske prilike za večja ozemlja, za cele dežele ali pokrajine, ne morejo pa dosti upoštevati posebnih prilik manjših dežel in posebnih mest. Nobena vremenska napoved ne more z absolutno točnostjo povedati, da-li bo v kraju poslušalca ali čitatelja meteorološke rubrike v listih v naslednjih 24 urah sijalo sonce ali padal dež.

V tem oziru živali človeka prekašajo, kar ni čudno, saj so z naravo bolj povezane. Najbolje pa se obnašajo v tem oziru menda ptice, te prebivalke ozračja. V svojih peresih, ki so za vlago zelo občutljive, nosijo najboljše higrometre s seboj in kar jim ti pokažejo, se izraža v obnašanju ptic.

Ni slučaj, da so neki stari narodi smatrali vrane za svete živali, ki vidijo v prihodnost. Njih svojevrstno krakanje, ki napoveduje pač prav tiste nesreče, ki so bile za tedanjega kulturno stopnjo človeštva najvažnejše: naravne katastrofe, vihar in nevihte. Davno preden je človek zagledal znamenja bližajočih se neviht, dajejo vrane in tudi druge ptice svoja svarilna znamenja, tako zelena žolna, ki jo Angleži imenujejo "dežna ptica", z zateglim, tožčim klicem, ki ga je daleč slišati. Sinica zapoje na način, ki spominja na zvok žage ali pile, ščinkavec pa leta razburjeno naokrog in se oglašja z neko posebno melodijo.

Ne tako šumno, a vendar dovolj jasno izražajo kavke in škorce svoje slutnje bližajočega se neurja. V jatah ostavljajo odprti svet in brzijo proti gozdovju. Če zadevajo lastavice s krili vodovje rek in ribnikov, je to znamenje za dolgo deževje. Če pa letijo v presekanih progah tik nad zemljo, pri če-

mer neprestano vreče znamenje za nevihto. Močan veter ali vihar, če silijo žerjavi k tsove med dežjem nazaj po vreme. Kadar opaka podnevi sedečega vlike meje, smo lahko nas čaka deževno vreme.

Storklje se selijo običajno, kadar je p zgozdnje zime. Kraljičajo pred takšnimi zimeveškim bivališčem in zavarovanih gnezdnj. Te ptičje žive ob motarsko, a pred hudmi jih je videti v vedbah.

Tudi domača perutnina zume še na vreme. Koš čuti, da se bliža mirno in vleče perelkjun, gosi brez presgajo, race tekaajo naodardajajo s perutni poSeveda se živalske ske napovedi omeje kratke roke, kvečjemur. A v teh mejah zanesljivo dopolnilo vremenoslovja. Zgolahko, da se tudi ptice

Dr. Weeks, Successor
HAYES DEAN
OFFICE
Mrs. - 8:30 A. M. to 8:30 P. M.
Tel. Harrison 975
Consistently Low Prices
326 S. STATE
Opposite Davis Store, 1

SLOVENSKA NARODNA PORNA JEDNOST

Izdaja svoje publikacije posebno list Prosveta ter potrebno agitacijo društev in članstva in gando svojih idej. Ne za propagando pornih organizacij. Organizacija ima običajno glasilo. Torej agitator in naznanila drugih organizacij in njihovih ne pošiljate listu

Ali ste že naročili to ali Mladinski list prijatelju ali sorodnikom? To je trajne vrednosti, mal denar lahko svojcem v domovini

Črnc pri belem trgovcu

F. B. Celine

Zaupnik se ni nehal praskati, praskal se je vse na okoli, bi dejal, od spodnjega konca hrbtenice pa do začeta vratu. Brazdil si je kožo z nohti do krvi, vendar pa zato še ni nehal streči množičnim odjemalcem, skoro vedno zamorcem, bolj ali manj golim.

S prosto roko je tedaj žurno segal v razna skrivališča na desno in levo po mrčnih prodajalnih. Iz njih je vselej potegnil — čudovito spreten in urejen je bil, tako da se nikoli ni zmotil — kolikor je kupovalec pač potreboval tobaka v smrdljivih listih, vlažnih vžigalic, škotel s sardinami, melaso na korčuljo (zajemalko), preveč alkoholizirano pivo v sleparskih vrčih. Vse to pa je nagloma izpustil iz rok, ako ga je na priliko obala blazna potreba, da se počeha v veliki globini svojih hlač. Tačas je vanjo porinil ves laket, nato pa ga skoraj spet ven povlekel skozi rezo pri hlačah, iz previdnosti venomer priprto.

Bolezen, ki mu je razjedala polt, je imenoval po tamkajšnje "korakoro". "Ta avinjska korakora! ... Kadar pomislim, da ta umazanec ravnatelj še ni dobil korokore!" se je ugreval. "Še huje mi daje pa po trebuhu! ... Pa ga bo prišla tudi njega, korakora! ... Preveč je že gnil. To vam ni človek, ta zvednik, to vam je kuga! ... To je veriga verižna! ..."

Na mah je družba bušila v smeh, tudi zamorski odjemalci so tekmovali. Nekoliko nam je delal skrbi ta krst ...

Trkali smo na njegovo zdravje ob pudeljno sredi črnih kupovalcev, ki so se jim kar sline cedile od pohlepa. Kupovalci so bili precej navihani domačini in so se upali med nas belec, izbrani cvet seveda. Drugi črnuhi, manj prekanjeni, so rajši stali oddaleč. Nagon. A najbolj prevežani, najbolj okuženi, so postajali trgovski pomočniki. V štacuni si spoznal zamorske trgovske pomočnike po tem, ker so strastno hrulili ostale črnuhe. Tovariši s "korakoro" je kupoval sirov izvoven kavčuk, ki so mu ga nosili iz

goščave v vrečah, stisnjenega v vlažne kepe.

Ko smo stali tam in ga neutrudljivo poslušali, se je pokazala družina nabiravec in plaho obstala na pragu. Oče je stal pred drugimi ves nagrbnčen, ovit z rumenim predpasniškom, v roki pa je imel dolg nož.

Divjak se ni drznil vstopiti. Eden izmed domačih komijev ga je pa vabil: "Le not', ogleni mož! Le bliže! Mi ne jesti divjake!" Te besede so ga nazadnje pripravile do tega, da je stopil v vročo kočuro, v kateri je divjal naš "korokovnik".

Ta črnjak očividno še nikoli ni videl trgovine, morda tudi belecev ne. Ena izmed njegovih žen je šla za njim. Oči je povešala, na glavi pa je v ravno veslju držala veliko košaro polno neobdelanega kavčuka.

Oblastno so se pomočniki nabirali polastili njene košare in na tehtnici stehali vsobino. Divjak ni poznal niti sleparije s tehtnico niti drugih reči. Zenska si še vedno ni upala kvišku pogledati. Ostali člani črne družine so čakali zunaj in debelo zijali. Tudi nje so spra-